

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Brassó, színház-utca 123. sz. a.
Kőrödi-féle ház, II. lépcső, I. em.,
hol a szerkesztő hétköznapokon délelő
9-11 óra között.
Bolonya, u. ester-utca 325. sz. a.
hol minden délután található.
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
hérmentesen ide küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR
helyben házhoz hordva, v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt félre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábas gármond-sor helye 5 kr (1-10 sor
helye 30 kr.) Nagyobb és többszöri hirme-
téseknél kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bélyegdíja 30 kr.
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendő.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube G. L. s társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Ooppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

46. szám.

Brassó, Szombat, április 23-án.

III. évfolyam 1887.

Előfizetési felhívás

„BRASSÓ” második évfolyamára.

Lapunk 1887. április elsejével a második évfolyamra lépve ezzel új előfizetést hirdetünk. — Eddigi t. előfizetőinket kérjük tisztelettel: szíveskedjenek előfizetéseiket megújítani, minthogy lapot csak úgy küldhetünk, ha az előfizetési díjak rendesen beküldetnek.

A hazafias cél iránti tekintetből kérjük lapunk szíves terjesztését.

Előfizetési árak:

Egy negyedévre (ápr.—jun.) 1 frt 80 kr.

Félre (ápr.—sept.) 3 „ 50 „

Három negyedre (ápr.—decz.) 5 „ 30 „

Az előfizetések legzélszerűbben postautalvány-nyal küldendők a „BRASSÓ” kiadóhivatalába.

Kívánatra bárkinek mutatószámokkal készségesen szolgálunk.

Mint eddig, — úgy ezentúl sem fogunk kimélni semmi anyagi áldozatot. — csak kérjük a t. közönség b. tömeges előfizetését, mit remél

a „BRASSÓ” szerkesztősége és kiadóhivatala.

A kultúregylet s a népfölkelési munkák.

Brassó város első választókerületének képviselője, Zay Adolf, érezvén már egy kis választási szagot, jónak látta hazajönni s itt valami felolvasászerű valamit tartani, a miről különben nálunk Magyarországon azt szokás mondani: „se füle, se farka.”

Három éve lesz ide-oda, hogy az utolsó választás megtörtént. Az első év végével hazajött a képviselő ur valami beszámoló-félélt tartani. Akkor adta ki pártja azt a híres „hazafias” proklamációt. Azóta járt ő Kolozsváron, tett ott oly bombasztikus, hazafisággal telt nyilatkozatokat, hogy a jámbor kolozsváriak majd még hitelt is találtak neki adni. De kerülete felé se nézett. Most azonban jó új választás, tehát beszélni kell magáról.

Az országos iparegyesület egyik szakosztálya által rendezett ipartestületi közgyűlés és a népfölkelési munkálatok alkalmat nyújtottak a képviselő urnak, hogy egy nagyszerű ipari felolvasást tartson.

A mit ő ott mondott, azt a napilapok eddig legalább ötvenszer leírták már. Új semmi sem volt. Nem is érdekel az minket legke-

vésbé sem. Irta volna meg az ő helybeli Leibjournal-jában s meglelt volna. De nem: hü-hó kell. Hát jó, hisz sokféle kortesfogás van. Nem csoda, ha ő jobbnak hiányában ehhez fordult. Sőt még jó is, ha a tények változatlan s hamisítottan előadásával oktatni igyekezik, meg lévén győződve, hogy itt az ő emberei legalább hűségesen meghallgatják s nem tesznek úgy, mint kollégái a Házban, hogy részben elszunnyadnak, részben kimennek, mikor ő beszél.

Azonban egy országgyűlési képviselőtől joggal elvárható, hogy csak a valót mondja, még akkor is, ha az esetleg hátrányos is volna reá nézve. Elvártuk volna ezt Zay Adolf urtól is, hogy ha már tart ipari felolvasást, beszéljen ipari ügyekről s ne intézzen oldalszúrásokat, minőt tényleg intézett a mi kultúregyletünk ellen is.

Ezt szó nélkül hagyni nem lehet.

Mintán a népfölkelési munkálatok szétesztéséről szólt volna már, így folytatja a képviselő ur szavait:

„Helyi viszonyaink tekintetéből szükségesnek tartom ezen kérdésnek különösen két oldalát még érinteni. Eddig a hatalmas szállítók monopolja létezett. Most itt-ott azon felfogás uralkodik, hogy a kieszközölés monopolja az erdélyi kultúregylet által szereztetett meg. Valóban igaz-e ez? Én azt, a mi e tekintetben elhíreszteltetett, nagy hazugságnak tartom. E tekintetben kérdezősködtem a kormánynál s kultúregyletnél. A honvédelmi és kereskedelmi miniszter látható felháborodással biztosított engem, hogy ez nem igaz. Ők egyenlően meleg érdekléssel viseltetnek az ország összes lakossága iránt különbség nélkül s kijelentették, hogy mindenütt, a hol az iparosok képesek érdekeiket maguk képviselni, készek velők közvetlen érintkezésbe bocsátkozni. — A mi azonban az erdélyi kultúregylet iránt, úgy lemoshatatlan szégyen (Schmach) volna erre, ha a lakosság gazdasági szükségét nemzetiségi vagy politikai lélekfogdosásra akarná kiaknázni; a magyarok „kulturá”-jának valóban magasabb nivaun kell állani, semhogy becsületes munkásokat politikai meggyőződésük, nemzeti becsületük s nyugodt lelkiismeretükért rászédjen. Hála legyen az égnek, mi absolute nem szorultunk a kultúregylet határozottan kétes (bedenkliche) közvetítésére; mi az itt is a sötétben alattomoskodó csábítókat (schleichende Verführer) emelt fővel s nyugodt lelkiismerettel utasíthatjuk el magunktól.”

Ezeket tartotta jónak s helyén lévőnek Zay Adolf ur ipari felolvasása, keretén belül felemlíteni. Hogy mi akart ennek a tendenciája lenni, azt nagyon könnyű eltalálni. Zay ur nem akarja a babért a kultúregyletnek átengedni. Mert az esetben mi jutna neki? Hisz az ő nézete szerint neki vannak a legnagyobb érdemei abban, hogy a kormány a kisipart is tekintetbe vette. Jó szerencse, hogy ez csak az ő nézete; de különben ő maga sem veheti ezt komolyan.

Zay ur kétségbe vonja azt, hogy a kultúregylet közvetítette volna a kormány és az erdélyi iparosok között a munkát. Ha neki örömet okoz a valótlanság, hát teljék benne a kedve. De a közönség ne higgye el, mert az egyszerűen mondván, nem igaz. A dolog így áll. Elmondjuk röviden. Ha Zay ur ezt bizonyítékokkal meg tudja czáfolni, akkor visszavonjuk szavunkat; ha pedig nem, úgy ő nem mondott valót.

Mikor a munka kiadásáról volt szó, a kultúregylet egyik alelnöke s titkára a fővárosba utaztak, közbenjártak a kormánynál s kieszközölték azt, hogy az erdélyi részre eső munkát a kultúregylet ossza szét. Kieszközölték, hogy a munkák nem Budapesten, hanem Kolozsvárt véssenek át, ez által megtakarítva a fermelőnek a szállítási költséget Kolozsvártól Budapestig.

A munkák csakugyan lejöttek a kultúregyletnek. S a kultúregylet csakugyan ki is osztotta ezeket. Ha Zay ur azt a csekély fáradságot vette volna magának s elment volna a brassói szijgyártókhoz, megtudhatta volna tőlük, hogy ők a kultúregylettől nyertek 27.932 frt 50 kr-ra megrendelést; láthatta volna a kultúregylet pecsétjével ellátott hivatalos mintákat; megtudhatta volna, hogy a kultúregylet gondoskodik arról, hogy az átvételhez ne kelljen a szállítóknak Kolozsvárra menni, hanem gondoskodva van ingyenes képviselőtről; hogy a kultúregylet bérel saját költségén raktárt s biztosítja az árukat saját költségén tűz ellen s végre még azt is, hogy kívánatra kifizeti az átvett árut a saját tőkéjéből.

De megtudhatta volna az ok nélkül vádaskodó képviselő ur azt is, vajjon az az „itt is a sötétben alattomoskodó csábító”, kire ő vádaskodásááal céloz, kívánt-e a szijgyár-

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Bösendorfer.

A Lajtatuli birodalom székvárosában, a kedélyes Bécsben, ki ne ismerné ama hosszukás, keskeny utcát, melynek aszfaltján minden zaj nélkül sikamlik tova az elegáns fogatok nagy száma; midőn valamely híres virtuoz bevonulását tartja a Bösendorfer által emelt kényelmes palotájába a művészeteknek. — A nagy zenekedvelő társaságnak e fényes csarnokában a bájos olvasónók közül is, tudom, nem egy fordult meg, hol a falakról elhalt nagy zeneművészek képei üdvözlik a belépőt. Schubert, Mozart, Beethoven, Chopin, Bellini, Mendelssohn, a mesterek mesterei, kik műveikben örökre s talán még azontúl is mindig élni fognak, — valami csodás hatalmat sugároznak ki. Hallani véljük itt a szavak nélküli dalok nagy mesterét, a konzert-sonáták ha'hatatlan szerzőjét; vagy a klasszikus valse-ok megteremtőjét, a szelíd, gyermekes arcú Chopint, kinél szebben a hold elegiáját még senki meg nem írta; az olasz Bellinit, kinek szemében szép hazájának kék ege s szívében annak minden költészete visszatükröződik.

Ugy el tudtam ábrándozni e képek közt, úgy el tudtam merengeni álmodozni! Lelkemben egymást válták a képek, szebbnél szebbek s meglelték szívemet érzéssel, milyet csak istene éreznek, midőn sze-

retnek, midőn szenvednek; s gyakran észre sem vevém, hogy a fehér vállak, ragyogó szemek csak olyan áhítatos publikum, mint jómagam vagyok, s nem felgruháju tündérek, kiket a hangok varázshatalma büvölt elém.

A klasszikus zenének e magasztos temploma élénkül fel újra emlékemben most, a midőn olvasom a nagy Wilhelmj nevét, s vele feljülnek ismét sorra az alakok, a megbámolt, megcsodált óriások, kiknek ujjai csodás hangokat esznek ki egy darab száraz keresztfára huzott húrokból, hangokat, melyek édes álomba ringatnak, milyet á' modnak ártatlan gyermekek az édes anya édesebb danájára.

Itt hallottam először Joachimot, az élő hegedűsök Nestorát. Látom még most is, a mint áll, felgyenesedve magasra, mint márványba öntött szobor, az álla alá szorított hegedűvel, s hallom a hangokat, melyek méltóságosak, mint valamely nagy költő ihletett szavai; majd megrázza oroslánfejét egy percze, szemét a húrokra szegzi, s míg a vonó tovasiklik a húrokon, sir, jajgat a hegedű néma fájdalomról, keservről, bánatról. Paganini játszá, a bus regék mythoszába burkolt halhatatlan mester concertjét, ki viharos életének összes szenvedéseit e kompozíciójában mintegy kristályította. Soha méltóbb interpretációja nagy léleknek nem volt, mint Joachim Paganininek, annak a híres daemóni alaknak, ki lelkét — mondják

— az ördögnek adta el, hogy ez cserébe vezesse kezét hegedűjén, a mint vezette akkor, midőn szép kedvesének hűtlen szívében villogó kését megforgatta. De nemcsak kedvesét ölte meg: megölte a szép signorában a benne birt mosolygó életet is, mely e percztől kezdve a maró kinok kétségbeesett visszaemlékezésének láncolata volt csak. A gályától megszabadította nyirettyűje varázshatalma, de önmagától s a hullámzó keblű signora átdöfött szívéből soha többé. Innen az a kevés vig elem Paganiniben s innen van, hogy csak Joachim tudja megértetni őt, kit a mily méltán megillet a babér, ép oly méltán megillet a mártyr-koszoru is. Ő érzi igazán azt a fájó érzetet, mert lángelke hevével szeretett s mert asszonyt szeretett, megcsalattott.

Nagyobb ellentétet, mint Joachim mellett Sarasate-ot, gondolni sem lehet. A tűzvérű spanyol, barna arcbőrrel, nagy, mély tűzű szemével, ideges temperamentumával, sűrű tömött hajával, mely széles vállaira hull, úgy áll a concert-flügel előtt, mintha meg akarna vinni az egész világgal, annak örömeivel, gyönyöreivel. Szemei lázasan kutatnak, míg feltalálnak egy pár szép szemet, melyek aztán örökre fogva maradnak. De ki tudna ellentállani annak az édes, kéjes csalogatásnak, midőn hiv, von a Tajo kies partjaira, hol a boldog szerelem napja ragyog a balzsamos légen át? ... S mint igéri, mint fogadja, hogy hű

tóktól bármit, említést tett-e általában másról, mint magáról a munkáról; szóval, megtudhatta volna azt, hogy a mit ő ama felolvasásában ott elég sok haszontalanságot elmondott, az mind jogtalan, indokolatlan vád, melynek kiejtésékor, ha ő maga el nem pirult, csak azt jelenti, hogy ő a pirulási stádiumon már túl van.

Ha az E. M. K. E. beleavatkozott ezen ügybe, tette azt tisztán s egyedül közgazdasági szempontból. Nem kérjük mi azt senkitől, vajjon magyar-e, szász-e, avagy román. Nekünk az teljesen mindegy. Hisz láthatná a képviselő ur, ha látni tudna s akarna, hogy épen Brassóban is a magyar eszmadiáknak már nem jutott munka, pedig magyarok, holott a német szijgyártóknak igen. De különben a tények beszélnek s azok ellen vivhat szélmalomharczot akár ötven darab Zay ur is.

Az E. M. E. E. nem foglalkozik lélekfogdosással. Becstületes céljaival s eszközeivel ez össze nem férhető. Persze Zay urnak könnyű így beszélni. Neki meg van a képviselői diurnuma — ha majd ki nem pottyán belőle — s mit törődik ő azzal, van-e az ipásoknak munkájok, vagy nem? Bezzeg mit csinálnának most szijgyártóink, ha a kulturegylet nem adott volna ide munkát? Bámulhatták volna Zay urat. De abból nem hízta volna meg soha. Ugy elfogynának mint képviselőjüknek igazságérzete, kinek csak egy jó tanácsot adhatunk ez alkalommal: Szivelje meg a tíz parancsolatot. Ott van különösen egy pont, mely nagyon neki szól s tegye még hozzá ahhoz: „Ne bolondítsd polgártársaidat!”

B e l f ő l d.

Brassó, ápr. 22. (Országgyűlés) A képviselőház 23-iki ülésében Vay Elemér báró mentelmi ügye adott okot discussióra. Az ügyet Krajtsik előadó referálta igen alaposan s indítványozta, hogy Vay mentelmi joga ne függesztessék fel. Polonyi kérde, hogy mit szándékozik az igazságügyminiszter tenni a mentelmi jogon a bíróság által ejtett sérelem orvoslására. Tomcsányi felszólalása után Fabiny igazságügyminiszter oly megnyugtató választ adott, hogy ház egyhangulag fogadta el a mentelmi bizottság javaslatát s így Vay bárót ki nem adni határozta.

Végül Margittay Gyula interpellált némely ügyvédek visszaélései iránt, kik a szegény népet zsarolják. Fabiny miniszter azonnal válaszolt, kijelentve hogy az ilyen ügyek, melyek bíróság előtt állnak, nem tartoznak a képviselőház elébe. Az elnök is figyelmezteté interpellálót, hogy magántermészetű vádakkal ne hozakodjék elő a házban. — A ház az igazságügyminiszter választát tudomásul vette.

Brassó, ápr. 22 (Közös miniszter tanács.) A „Bud. Corr.” Bécsből a következő távirati tudósítást közli: 20-án délelőtt 10-től 12 óráig a király ő fel, sége elnökléte alatt közös miniszterconferentia volt-mélyen Kálnoky gr., Bylandt gr., Kállay B., Tisza Kálmán, Taaffe gr. és Dunajewski miniszterek voltak jelen. A 28 millió esetleges kölcsön csekély része

most már a hadsereg felszerelésének kiegészítésére fog foroitatni, nagyobb része azonban a delegációk ülésezéseig felhasználatlan marad. — Tisza Kálmán miniszterelnök ezután Taaffe gr. és Dunajewski miniszterekkel részt vett a quótaküldöttségek tanácskozásában.

Brassó, ápr. 22. (Törvényjavaslat 32 millió forintnyi kölcsön tárgyában.) Tisza Kálmán miniszterelnök, mint pénzügyminiszter a képviselőház legközelebbi ülésében törvényjavaslatot fog beterjeszteni, melyben — a „Bud. Corr.” szerint — felhatalmazást kér a pénztárkészlet dotatijára és a rendkívüli hitel kamatainak fedezésére egy 22 millió forintnyi kölcsönt köthetni. A felhatalmazás akkép fogna szólni, hogy esetleg aranyjaradék is kibocsátható lesz.

K ü l f ö l d.

Brassó, ápr. 22. — Bulgáriában a miniszteriumok újból megkezdették tevékenységüket. Az ünnepek alatt az ország belsejében semmi nevezetesebb eseményt nem jelentettek. Várnában azonban egy néhány montenegróit fogtak el, kik az ünnepeket rendezavarások előidézésre akarták felhasználni. A regensek még mindig Philippopolisban vannak és az általuk tervbe vett körutról még semmi sincs elhatározva.

Mantow prefektus, ki Ruscukba visszatért, még mindig az ágyat kénytelen őrizni, de állapota nem ad semmi aggodalomra okot.

Beldimano, Románia diplomatai ügyvivője visszatért Sophiába.

Filippopolban az angol főkonsul által a regenség tagjai tiszteletére adott ebéden a főkonsul következő pohárköszöntőt mondotta: Poharat emelek a regenség jelenlevő tagjai egészségére, kik bölcsességükben a fejedelemséget kormányozni és az országot a rend fenntartása és a nemzetközi szerződések tiszteletben tartása mellett súlyos és veszélyes helyzetből kivezetni tudták; poharat emelek a bolgár nemzet függetlenségére és haladására, ama három millió lelket számláló nép boldogulására, mely erélye és hadi erényei által képes volt megmutatni azt, hogy méltó a függetlenség és mily módon felbátorította Európát, hogy e nemzet támogassa és az orosz kotossus követeléseinek ellentálljon.

Nelidov orosz nagykövet és a nagyvezér közt jelenleg folyó tárgyalások alkalmából Oroszország a bolgár kérdést illetőleg a következő javaslatokkal állt elő:

„Mindenelőtt a regenségnek és a jelenlegi miniszteriumnak vissza kell lépni: a sobranje feloszlottának tekintetik és így semmiféle jogokkal nem bír többé. A pétervári kabinet azután a nagyhatalmaknál alkalmas jelöltet fog javaslatba hozni s ha megegyezés jö létre, a jelölt egy orosz és egy törökbiztos kíséretében Sophiába utazik. Itt kinevezi az új miniszteriumot és új választásokat rendel el a nagy sobranjére, mely választását formulázni és hatalmát megerősíteni fogja.”

E javaslatokat a szultán elnökléte alatt a minisztertanács több napon át megvitatta s Oroszország és Törökország közt már létrejött a megegyezés. A többi nagyhatalmakkal ez alapon jelenleg folynak a tanácskozások és a porta kiállítás-ba helyezett körjegyzékét akkor fogja szétküldeni, ha a nagyhatalmak Oroszország javaslataihoz hozzájárultak.

A választási mozgalmak.

Alig három hónap választ el már a képviselőválasztásoktól. Legalább általános vélemény szerint az országgyűlés május hó végével valószínűleg befejezi idei működését s így a választások kiírása vagy június végére, vagy július végére esik.

Ez a terminus már nem oly hosszú, hogy sok idő volna habozásra.

Látjuk országszerte az akció megindulását. Különösen ellenzéki körökben indult meg a mozgalom s a hol az ellenzék valamely árnyalata egyáltalában mozogni akar, ott már — csekély kivétellel — meg is történtek a kellő készülődések.

Miből áll e készülődés? Szervezkednek mindennütt. Összegyűjtik a rokonérzelmű választókat, összeállítanak kompakt szervezettel bíró pártot, megválasztják közegeiket s esetleg meg is nevezik a megválasztandó képviselőjelöltet.

A szabadelvű párt lassabban mozog. Alig néhány kerülete az országnak, hol a szervezkedés nyilvánossá jutott volna. Nem akarja idő előtt felzaklatni a választóközönséget. Nem akarja, hogy a politikai pártküzdelmek már most átcsapjanak a társadalmi életbe. Azonban a helyzet már most olyan, hogy neki sem lehet, nem szabad már késnie. A hol az ellenzék már kibontotta a zászlót, ott nem marad más hátra mint szintén sorakozni s megkezdni az akciót.

Egyik kerület ösztönzi a másikat. A mi a szomszéd házában történik, az engem is érdekel. S így terjed el az egész szomszédságban, az egész országban talpon áll minden párt.

Szerintünk csakugyan itt is az ideje a komoly előkészületeknek. Az ország választókerületeinek tiszta tába kell jönnie önmagával.

Az első kérdés: az elv. Elhibázott politikának tartanók, ha személyek kedvéért indlnának meg mozgalmak, vagy alakulnának pártok. Fájdalom, erre is van már példa. Ott van Budapest Busbach s Bobula pártjával. Mindkettő szabadelvű párti jelölt s mindkettő egy kerületben akar fellépni s mindkettőnek van tekintélyes pártja.

Ott van Gyula-Fehérvár Lukács Béla s Mohay Sándorral. Ott is mindkettő a szabadelvű párt híve.

A személy kérdése csak másodrendű lehet s annak is kell lennie. Ha arról van szó, hogy a választóközönség valamely zászló alá csoportosuljon s az alatt harcoljon, csak nem lehet arra egy nevet, egy személy nevet felírni. Az szolgálás volna csak. A zászlón egy elvnek kell állani s a kik az alá sorakoznak, azoknak egy elvért, azért az elvért kell harcolniok.

A személyes érdekek változhatnak, a kapcsolatok lazulhatnak, de az elv fennmarad. S ép ezért láthatjuk is, tanúság a történelem, hogy a hol a nép bálványokat állít magának s imádja azokat: változnak is a bálványok, míg az elvek minden viszontagság között szilárdul állanak.

A mikor tehát az ország választóközönsége készül legszentebb polgári jogait gyakorolni; a mikor megindít egy öt évi időtartamra szóló mozgalmat: *mindenelőtt állítsa fel magának azon elvet, mely körül csoportosulni s melyért harcolni akar.*

Ha úgy találja, hogy a jelenleg kormányon lévő szabadelvű párt az, melynek elvei megegyeznek az ő politikai meggyőződéssel, csatlakozzék ahhoz.

lesz s igazán fog szeretni, csak téged ölel egyedül! . . . Jer velem, jer; majd szedek neked virágokat, illatosokat, száz színűeket, hajadba gyöngyöket hozok, fényeseket, ragyogókat s nyakad köré fűzöm; lehozom a mennyet s te léssz benne az én istennöm! . . . — Dalokban boldogságot s szerelmet, édeset zengeni senki úgy nem tud, mint Sarasate.

S nem bámulatos-e, hogy e lánglelkek szívében rejlik mindenható erő, mely alapjában, végkifejlésében egy és ugyanaz, a legkülönösebb alakban jut érvényre? A parfümözött világfi, a saloniás Sarasate után Ondricsekre gondolok. Milyen különbség! Ott tűz, szenvedély és hűv, mit a szív sug, mely nem ismer szabályt, korlátot s mely nem tűri meg az ész hideg kritikáját, hanem egyenesen a szívhez s a szívre apelál; — itt nyugalom, hidegvér, mely gondolkodó főre mutat, mely parancsol, uralkodik az érzések felett. Szeretném Ondricseket valamely gondolkodó német főhöz hasonlítani, ha a zene egyáltalán megtűrné a tudomány s plane a németének pedansságát. S mégis nem tudom visszatartani attól magamat, hogy Fichte-re, Kantra ne gondoljak, kik óriási munkát végeztek, mely birja csodálatunkat, bámulatunkat, de szívünket ha üresen nem is, de hidegen hagyják. Nem tudom most sem emancipálni magam a hatás alól, melyet ezelőtt két évvel nyertem, midőn öt játszani hallottam. Ugy föl, úgy bánt az a gondolat, hogy szívem

melyhez a zene életemnél inkább hozzá van növe, csendes marad, midőn füleim hallucinálnak a hangoktól, melyeket akkor hallék. Értem s csodálom nemes játékát, tömör, széles hangjait; látom, mint futnak művészi ujjai örült gyorsasággal végig a húrokon, mint csinálják a legmerészebb ugrásokat; hallom az octavhangok kristály-tisztaságát, az accordok gyönyörű arpeggioit, a staccatokat, melyek bámulatosan precisek s nehezek, különösen lefelé; a picciatokat, melyeken soha nem hallszik, hogy ujjá érinti a húrokat; látom, hallom a csak fél vonó hosszával tett mintavonásokat, melyek oly hosszúak s perczekig tartók, — és mégis: nem keltenek fel szívemben képeket s elmarad a hangok transfiguratioja. Itt már bőséges tere nyílik a kritikának, persze csak egy irányban: a dicséretre, s ebben nem is volt hiány. Ha valakinek, úgy Ondricseknek minden egyes hangját rá lehet huzni a műzene által kivánt s felállított szabályokra, nagy gyönyörűségére a kritikásoknak, kik nem is késtek a most egyszer méltán kiérdemelt dythirambokkal.

Wilhelmj volt az utolsó, a kit hallottam a magasra emelt podiumról varázs-hegedűjén zengeni, s az ő emléke emlékemben még a legintésivebb. Egy szép szőke leány mellett ültem ki nem volt ismeretlen, mert álmaimban gyakran láttam őt. Hullámzó arany haj, beszédes kék szemek és cseresznye ajk, gyöngy-son fog, piros kezek, kék szemű, karcsu termet, hány

szor jelentetek már meg felhevült phantasiámban, hány-szor kísértettetek mostanig hiába!

Hogy irigyeltem szemének tekintetét a programm fekete betűitől, hogy sovárogtam, hogy vágytam utána, s hogy susogtam, esdekeltem szerelmes szavakat e tekintetért: nézz rám szép leány, szőke fürtű angyal, halld az édes hangokat, melyek szerelemért esengenek; káprázat, bűvölet a mi ját-zik veled, ne higj neki, csak érzekeid csalog-tják, nem ő zeng onnan felül-ről; nem az ő hangja az, a mit hallasz, én mondom azt mind neked, én, szerelmesed, ki itt ülök melletted s égek, lángolok. Hallod a hangokat? szívemből lopta ki őket, lelkemből, miket hő láng gyújtott fel a te imádatodra, a te dicsőségedre, te édes, te egyetlen! . . . Figyelj hát, érezd, mit érzek, mit szenvedek, az én fájdalmam sir, jajgat e hegedűben, hogy te megérteni nem akarsz; az én bensőmben dül az a vészes fergeteg, engem szakitnak, tépnek kinok, marczangolnak fájdalmak, hogy megesis szíve mindenkinek rajtam. Nézd, nézd a nagy sokaságot, szemében könyekkel, mint figyel, lesi visszafojtott lélegzettel a hangokat, az én hangjaimat, melyek onnan a megfeszített húrokról hangzanak! . . .

Hisz oly szép az élet, kettesével, párosan, karban a kar s szemben a szem, a mint andalognak himes mezőn, zöld pázsiton. Akarsz? akarsz velem jönni messze, messze a kék hegyek mögé, vizlek, hol tisz-

HIRDETMÉNYEK.

Szám 116—1887 végreh.

Arverési hirdetmény.

Alólirt bírósági végrehajtó a brassói kir. törvényszéknek 1449./1887. számú végzése következtében ezennel közhírré teszi, miszerint a *Löffler József* esődtömögéhez tartozó, 424 frt 96 kr értékű követelések nyilvános árverés rendjén el fognak adatni.

Mely árverésnek a brassói kir. törvényszék telekkönyvi osztályának árverező szobájában leendő megtartására határidőül 1887. évi április hó 30-ik napjának délutáni 3 órája tűzetik ki.

Az árverés az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §§-ai alkalmazásával történik.

Brassó, 1887. április 18-án.

Borsos Zsigmond,
kir. bírósági végrehajtó.

Lakatosműhelyi

berendezési tárgyak, mindenemű lakatos-szerszámok és kész munkák

nagy választékban és a helyiség kiüritése miatt igen olcsó árban kaphatók az Alsó-Nagyutczában 509. h.-sz. alatt. Az eladás és átvétel vasárnapokon délelőtt 9—12 óráig történik ugyanott.

Ezen házban az utcára nyíló bolti helyiség is bérebe kiadó.

(171) 4—6

Szám 82.—1887. végreh.

Arverési hirdetmény.

Alólirt bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a brassói kir. járásbíróságnak 1019./1887. szám alatt kelt végrehajtást rendelő és kiküldetést tartalmazó végzése folytán *Tartler Márton* javára *Jurák Károly* ellen 65 forint tőke ennek 1886. évi december hó 16. napjától számított 6%-os kamatai és eddig összesen 27 frt 22 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfoglalt és 1866 rrt 18 kr-ra becsült ingóságok, u. m.: házi butorok, lovak és szekerek, fiakerkocsik, posztók és gépezetek. nyilvános árverés útján el fognak adatni.

Mely árverésnek az 1881./1887. számú kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Brassóban, Bolgárszeg 488. szám a. leendő esközklésére 1887. évi április hó 28-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzetik — és ahhoz a

venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. LX. t. cz. 107. § a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adatni, a netalán elsőbbségi igénylők pedig felhívottnak, miszerint jogaikat az említett t. cz. 111. és 112. §-a alapján árverés megkezdéséig érvényesítsék.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881-ik évi LX. t. cz. 108. §-a szerint fizetendő.

Brassó, 1887. április hó 18.

Borsos Zsigmond,
kir. bírósági végrehajtó.

Valódi brünni

Posztók s szövetek,

métere 1 frttól fölfele,

kitűnő minőségben szétkül magánosoknak is gyári áron

Epstein Leopold
BRÜNNBEN.

Minták bérmentve.

Előnyös mellékereset!

100 egész 300 frtot
kereshet havonta

nálunk mindenki, a törvény által megengedett sorsjegyek részletfizetési melletti eladásával a tőke és kockázattal (risico) nélkül.

Ajánlatok intézendők:

A fővárosi váltóüzlet-társaság
Adler és Társához, Budapesten.

A ki kétségben van a felett,

hogy a hírlapokban feldicsőrt gyógyszerek közül melyiket használja betegsége ellen, az írjon egy levelezőlapot Richter kiadó-intézetének Lipcsébe s kéri a „Betegbarát” című röpiratot. E könyvecskében nemcsak a legjobbaknak bizonyult háziszerek vannak részletesen ismertetve, hanem

betegségekről szóló jelentések

is olvashatók. E jelentések mutatják, hogy igen sok esetben egy egyszerű háziszert is elegendő arra, hogy még a látszólag gyógyhatatlan betegség is szerencsésen elhárítható. Ha a betegnek a megfelelő gyógyszer rendelkezésére áll, akkor még súlyos baj esetén is gyógyulás várható, s ez okból egyik betegnek sem kellene a „Betegbarát” megrendelését elmulasztani. E figyelemreméltó könyvecské segítségével sokkal könnyebben választhatja meg a szükséges gyógyszert. A röpirat megküldése a megrendelőnek költségbe nem kerül.

Tavaszi és nyári ujdonságok.

Menyasszonyi, séta- s házi ruhák (toilettek)

a legújabb divat szerint készülnek

KOVÁSZNAI és KERESZTESY

női divat- és készöltöny-termékben

BRASSÓBAN (FÓTÉR).

Ugyanott ujonnan megérkeztek dús választékban legdivatosabb bel- és külföldi gyapju ruhakelmék szép mintákban, creppek, cachemirok, Lyoni selymek, merveileukok, faillek, bársonyok fekete és minden más színben. Női és férfi confections posztók; mosó satin és toilek, zephirek, oxfordok, Benedict Schroll-féle chiffon, patent chirting, inlet és sávolyok (Gradel); továbbá amerikai vásznak minden szélességben, valamint mindennemű hüllés-kellékek. Szalmakalapok, virágok, tollak, selyem és irha-keztük, nap- és esőernyők, Jersey Trico derekak és Miederek, csipke- és jutte-függönyök, terítők, futó- és sofa-szőnyegek kaphatók

(103)

pontos kiszálgatás és jutányos árak mellett.

13—

Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

Gőzre berendezett építőasztalosság!

Barabás Károly,

(127) 6—6

Brassó vár-utca 241.

ajánlja magát mindennemű épület-asztalossági munkák, mint ajtók, ablakok stb. jutányos árak s a legszolidabb kivitel melletti készítésére.

Asztalosműhelyemnek gőzerőre való berendezése, valamint a szükséges feldolgozási s kikészítési gépek által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy minden munkát nemesak szebben, exaktabban elkészíthetek, hanem kielégíthetek minden igényt gyorsaság és pontos szállítás tekintetében. Gőzgépem azon kellemes helyzetbe hoz, hogy egyszerűs mind lehető jutányos árakon dolgozhatom, miért is ajánlom magam a t. közönség szives figyelmébe.

Pserhofer J. gyógyszer-tára

Bécsben, Singerstrasse Nro. 15.

„zum goldenen Reichsapfel“ ezim alatt.

Vértisztító pilulák, ezelőtt „Általános pilulák“ nevezete alatt, teljes joggal megérdemlik ez utóbbi elnevezést, — mert ugyancsak alig létezik egy nyavalya, melyben e pilulák csodaszerű hatásukat már egyszer be nem bizonyították volna. A legmakacsabb esetekben, melyekben más gyógyszerek eredmény nélkül lettek használva, e pilulák által számtalanszor s rövid idő alatt teljes gyógyulás lett elérve. — Egy doboz 15 pilulával 21 kr, egy tegeres 6 dobozzal 1 frt 5 kr, bérmentlen utóval való küldetésnél 1 frt 10 kr.

Az összeg előleges beküldése ellenében bérmentesen küldve egy tegeres pilulák 1 frt 25 kr, két tegeres 2 frt 30 kr, három tegeres 3 frt 40 kr, négy tegeres 4 frt 40 kr, öt tegeres 5 frt 20 kr, tíz tegeres 9 frt 20 kr. (Egy tegeresnél kevesebb nem küldetnek.)

Számtalan levél érkezett, melyekben e pilulák fogyasztói a legkülönfélébb súlyos betegségeikről írták meg, hogy az egészségük elnyeréseért hálaadjaknak kifejezést adnak. — A ki csak egyszer is próbált tette e pilulákkal, azokat tovább ajánlja.

A sok hálanyilatkozatok közül néhányat ide iktatunk:

Loongang, 1883. május 15.

Igen tisztelt uram! Az ön pilulái valóban csodálatosnak; nem olyanok ezek, mint sok más feldicsőrt szer, hanem valóban segítenek és pedig csaknem minden bajban. A husvára megrendelt pilulákból a legtöbbet barátaim s ismerőseim közt osztottam el, s mindegyiknek használtak, sőt agkorban álló és különféle bajokban szenvedők is, — ha nem is nyertek vissza tökéletesen egészségüket, de tetemes javulásban részesültek s folyton használni kívánják a pilulákat. Azért kérem, küldjön nekem ismét 5 tegeresrel. Fogadja tőlem s mindazoktól, kik már azon szerencsében részesültek, hogy az ön pilulái által egészségükhez jutottunk, legmélyebb hálaikkal kifejezést.

Deutingert Márton.

Bécs-Szt-György, 1882. febr. 16.

Igen tisztelt uram! Az ön piluláért nem bírom hálátat elegendőképpen kifejezni; — mert nóm, ki már évek óta a miserere nyavalyában szenvedtem, Isten segítségével az ön vértisztító labdaccai által lett gyógyítva, s ha csakugyan még most is kell nekem né-

melykor a pilulákból bevennie, egészségem mindamellett annyira helyre van állva, hogy frissen erővel teljesíthet minden foglalkozásomat. Ezen köszönetem nyilvánítását kérem s szíveskedjék javára felhasználni, s egyszerűs mind nekem ismét két tegeres pilulát s két ár. kínai szappant küldeni. — Kiváló mély tisztelettel

Novák Alajos, főkertész.

Bécs, 1881. február 20-án.

Tekintetes ur! Feltéve, hogy az ön gyógyszer-rei mind oly hasznosak, mint az ön híres gyapjúszalma, mely családomban több avult fagyad gyors eltávolítását eredményezte, — az ugynevezett „Általános“ gyógyszerek ellen táplált bizalmatlanságom mellett is előkeltem magamat az ön vértisztító pilulát használni, hogy ezen apró golyócskák segítségével sok évig tartó aranyeres bajomat bombázhassam. Nem mulasztatom el tehát önnek bevallani, hogy régi bajom a golyócskák használata után tökéletesen el van hárítva, s én ismerőseim körében e pilulákat nagyon ajánlom. Azt sem elengedem, ha ön jelen soraimat az e nevem kitévése nélkül — nyilvánossá teszi.

Mély tisztelettel

C. v. T.

Fényképészeti műterem.

Van szerencsém ezennel teljes tisztelettel értesíteni a n. é. helybeli s vidéki közönséget, hogy

fényképészeti műtermemet

Nagy-utca 504. szám alatt, Papp Ferencz ur házában

saját nevem alatt megnyitottam. — Műtermem vállalkozik mindennemű a fényképészet körébe vágó munkák gyors, pontos, izléseles s művészi kivitelű elkészítésére

a lehető legjutányosabb árak mellett.

Kérem a n. é. közönség szives jóindulatu támogatását.

Mély tisztelettel **Knapp M.**
fényképész.

(213) 33—*

Mindenféle ruha- és kalapdiszek a legújabb divat szerint.

Laskai Árpád

NŐI DIVAT- ÉS KÉSZ ÖLTÖNY-RAKTÁRA

(Brassó, virágosor 325. szám alatt)

ajánlja a t. cz. közönségnek a

tavaszi és nyári évadra

ujonnan berendezett üzletét, ugymint: divatszövetekben, férfi s női tavaszi és nyári szövetekben, fekete és színes cachemirok, selyemszövetek, selyem- és angol bársonyok, gyöngydiszek, vásznak, Schroll féle chiffonok, oxfordt, creton, szalag, csipke, virág, disztollak, keztük stb. a legjutányosabb árak mellett. **Cocus futószőnyegek.**

Felsőik és ruhamegrendelések gyorsan és olcsó árak mellett készíttetnek.

Nagy raktár szalon- és futószőnyegekben.

Nagy választék s korszorukban

Mindennemű hasonszenvi gyógyszerek készletben tartatnak.

A fenn nevezett készítményeken kívül még minden bel- és külföldi lapokban hirdett gyógyszerészeti különlegességek is készletben vannak; minden netalán raktáron nem lévő cikkek kívánatra pontosan s legolcsóbban megszerethetnek.

Postai küldeményezések az összegnek előleges beküldése mellett vagy postai utánvétellel leggyorsabban teljesíthetnek.

Az összegnek előleges beküldésénél (legalkalmasabb az utalvánnyal való küldés) a postabér jóval olcsóbbra esik, mint az utánvételnél.

A fenn kitett különlegességek legtöbbje **Budapestben Török József** gyógyszerész urnál — Király-utca 12. szám alatt — is kapható.

(95) 2—12